

21. Høring: Mad- og måltidsstrategi for Københavns Kommune (2019-0148910)

Kultur- og Fritidsudvalget skal tage stilling til forslag til høringssvar til "Mad- og måltidsstrategi for Københavns Kommune".

Indstilling

Kultur- og Fritidsforvaltningen indstiller,

1. at Kultur- og Fritidsudvalget godkender denne indstilling som høringssvar til Økonomiudvalget til "Mad- og måltidsstrategi for Københavns Kommune"

Problemstilling

På foranledning af BR-medlemsforslag fra Alternativet (maj 2018) og De Radikale (september 2018) har Borgerrepræsentationen besluttet, at Københavns Kommune skal have sin første samlede mad- og måltidsstrategi.

En ny mad- og måltidsstrategi skal understøtte en mere klimavenlig sammensætning af de serverede måltider. Strategien skal samtidig sikre en ernæringsrigtig og spændende kost. Strategien skal bl.a. sikre en stigende anvendelse af plantebaserede fødevarer og en minimering af madspild.

Strategien skal være ambitiøs og markere et næste skridt i Københavns internationale lederskab på klimaområdet og blandt andet bygge videre på den store omstillingsproces i de kommunale køkkener i retning af mere økologisk mad med et mål om 90 procent økologi i byens offentlige institutioner.

Løsning

Mad- og måltidsstrategien skal sætte en ny og ambitiøs retning for, hvordan mad og måltider med høj kulinarisk kvalitet bidrager til en sundere og mere klimaansvarlig by for alle københavnere. Strategien omfatter initiativer, der er med til at styrke København som madby, og bidrager til at udvikle det lokale fødevarer-system omkring byen.

Strategien skal sætte en klar retning for de 70.000 måltider, Københavns Kommune dagligt står for i skoler, i daginstitutioner, på plejehjem, i sociale tilbud og bosteder, kulturhuse, idrætsanlæg, medarbejderkantiner m.m. Arbejdet med at tage ansvar for sundhed, velsmag og bæredygtighed skal ske sammen med borgere, virksomheder, organisationer og foreninger. Målet er, at strategien også får en bred, afsmittende effekt på københavnernes måltidsvaner.

I strategien er der formuleret følgende overordnede vision for arbejdet med mad og måltider:
"København står for bæredygtige måltider, der forener sundhed, velsmag og ansvar for klimaet.

Københavns Kommune vil styrke maddannelse og sociale fællesskaber og sikre, at København er en grøn, sund og vital madby, der er tæt forbundet til sit opland til gavn for alle borgere - og til inspiration for resten af verden."

Strategien indeholder fem temaer, der konkretiseres i mål, der operationaliseres gennem tilhørende indsatser. Temaerne er præsenteret nedenfor, mens mål og indsatser kan læses i bilag 1.

1. Maden skal give den rette ernæring og styrke sundheden
2. Velsmag, kvalitet og madglæde skal være i højsædet
3. Måltiderne skal være bæredygtige og klimaansvarlige
4. Vi skal styrke sociale fællesskaber, madkultur og maddannelse
5. København skal være en sund, grøn og vital madby

Arbejdet med strategien er kontinuerligt, og på miljø- og klimaområdet sættes der delmål for en femårig periode frem til udgangen af 2025. Det foreslås, at Københavns Kommune hvert andet år udarbejder en status for strategien, som behandles i Borgerrepræsentationen.

Udviklingen af strategien har været forankret i en projektgruppe med deltagelse af Kultur- og Fritidsforvaltningen, Børne- og Ungdomsforvaltningen, Sundheds- og Omsorgsforvaltningen, Socialforvaltningen og Økonomiforvaltningen (projektledelse). Teknik- og Miljøforvaltningen har bidraget på ad hoc basis i forhold til klimainitiativer. Meyers Madhus har deltaget som ekstern konsulent.

Udkastet til mad- og måltidsstrategien er udarbejdet bl.a. på baggrund af drøftelser i et Advisory Board, som dækker forskellige faglige vinkler på fødevarerområdet. På denne baggrund har Økonomiforvaltningen formuleret det endelige udkast til strategien (bilag 1).

Forslag til hørings svar er udarbejdet med afsæt i Kultur- og Fritidsforvaltningens øvrige ambitioner og indsatser på mad- og måltidsområdet, herunder "Plan for mad og måltider på kultur- og fritidsområdet" (december 2018) og Erhvervs- og vækstpolitikens "Handleplan 2019-2020", hvori det beskrives, at Kultur- og Fritidsforvaltningen skal arbejde for at understøtte København som madby.

Forslag til hørings svar

Det er positivt, at kultur- og fritidsområdet har en central rolle i forslaget til mad- og måltidsstrategien for Københavns Kommune. Særligt i afsnittet "København skal være en sund, grøn og vital madby", hvor der er fokus på kulturens og de kreative erhvervs betydning for udviklingen af en bæredygtig madkultur i København. Dette understreger, at kultur, oplevelser og en robust og innovativ madbranche er en af de stærkeste veje til at understøtte et bæredygtigt fødevarer system i byen.

Jf. "Plan for mad og måltider på kultur- og fritidsområdet", er Kultur- og Fritidsforvaltningen optaget af, at de formulerede målsætninger og indsatser i denne plan indgår som en naturlig del af en ny, tværgående mad- og måltidsstrategi:

- at flere københavnere i flere bydele får glæde af at bo i en af verdens førende madbyer
- at understøtte udviklingen af en bæredygtig madscene koblet med kultur
- at fastholde Københavns storbykultur med internationalt udsyn

Derudover er Kultur- og Fritidsforvaltningen optaget af, at forvaltningens ansvarsområde i Erhvervs- og vækstpolitikens "Handleplan 2019-2020" indtænkes i strategien. Her er fokus på at understøtte øget vækst og arbejde i mad- og restaurationsbranchen ved at styrke samarbejdet mellem land og by og understøtte kreative madentreprenører og lokale producenter.

Med realiseringen af de foreslåede mål og indsatser beskrevet i afsnittet "København skal være en sund, grøn og vital madby", er det Kultur- og Fritidsforvaltningens vurdering, at mål og indsatser i både "Plan for mad og måltider på kultur- og fritidsområdet" og "Erhvervs- og Vækstpolitikken" vil være inkluderet i implementeringen af strategien. Særligt indsatserne "Styrket kobling mellem land og by", "Mad og kultur", "Bæredygtig vækst" og "Lokale partnerskaber" giver grundlag for at inddrage byens borgere, foreninger og byens kulturelle og kreative aktører i arbejdet, herunder at fortsætte arbejdet med at styrke udviklingen af caféer på byens kultur- og idrætsanlæg, at samarbejde med festivaler om bæredygtig eventafvikling og styrke samarbejdet med madbranchen i og uden for byen for at understøtte en bæredygtig madscene i byen.

Med henblik på implementeringen af strategien, foreslår Kultur- og Fritidsforvaltningen, at den fremtidige organisering af arbejdet med strategien adresseres og indgår i fremstillingen af sagen. For at sikre ejerskab, forankring og reel implementering af mad- og måltidsstrategien er det vigtigt med en organisering af arbejdet på tværs af forvaltningerne ud fra en klar ansvars- og opgavefordeling. Der bør være en tværgående styregruppe som ledelsesmæssigt ophæng for arbejdet. Ligeledes bør der være en tværkommunal faglig arbejdsgruppe, som danner rammen for koordinering af eksisterende tiltag, samt de forskellige indsatser afledt af strategien.

Derudover bemærker Kultur- og Fritidsforvaltningen, at der i implementeringen af strategiens indsatsområder, pålægges Kultur- og Fritidsforvaltningen en række nye udviklingsaktiviteter, der ikke løftes i dag. En implementering af strategien forudsætter derfor, at eventuelle nye indsatser understøttes af økonomi til projekterne og medfølgende projektledelse.

Der vil blive beregnet økonomiske konsekvenser på alle anbefalede indsatser i fødevarestrategien. Beregningerne vil danne baggrund for ét samlet budgetforslag for realisering af de anbefalede indsatser til Budget 2020. Økonomiforvaltningen udarbejder budgetnotatet i samarbejde med de øvrige forvaltninger.

Der vil blive søgt om midler til implementering af de indsatser, der er så konkrete, at udgifterne allerede nu kan beregnes. Der vil derudover muligvis være indsatser, der kræver en analyse for at kvalificere løsningsforslag og tilhørende udgifter.

Økonomi

Indstillingen har ingen økonomiske konsekvenser.

Videre proces

Den videre godkendelsesproces for mad-og måltidsstrategien er oplyst i tabel 1.

Tabel 1 Videre proces

Status	Dato
Høring i SOU, SUD, BUU, KFU	Den 19.-26. juni
Behandling i ØU med høringssvar fra de andre fagudvalg	Den 13. august
Behandling i BR	Den 22. august

Strategien sættes op i grafisk design inden behandling i Økonomiudvalget. Ligeledes vil strategien blive oversat til engelsk og trykt inden C40 topmødet i september 2019.

Mette Touborg

/Aravni Jakobsen

Beslutning

Der blev begæret afstemning om punktet.

Et flertal (Franciska Rosenkilde, Rune Dybvad, Simon Strange, Jonas Bjørn Jensen, Christopher Røhl Andersen, Kim Hjerrild, Jens Kjær Christensen, Maria Frej og Rikke Lauritzen) stemte for forslaget, idet det blev bemærket, at for så vidt angår festivaler bør kravene i mad- og måltidsstrategien formuleres som intentioner og mål i stedet for egentlige krav.

Et mindretal (Karina Bergmann) stemte imod.

Karina Rohrberg Jessen undlod at stemme.

Indstillingen blev hermed godkendt.

Karina Bergmann ønskede følgende bemærkning tilføjet til beslutningsprotokollen:

"Vi går ind for frihed til de enkelte institutioner til at sammensætte de måltider de har lyst til evt. i samarbejde med brugerrepræsentanter. Måltiderne skal afspejle brugernes ønsker, ikke politikernes. Vi støtter de fem temaer, men ikke målsætningen om 90% økologi."

Bilag

[Bilag 1 Mad- og Måltidsstrategi for Københavns Kommune -efter ØU den 11. juni](#)

[Bilag 2 Anbefalinger fra Advisory Board på Mad- og Måltidsstrategien](#)

[Bilag 3 Kommissorium for Mad- og Måltidsstrategien](#)